

Arbetslivskonferens i Karlskrona

"Svetsarbetsplats 2000" - ett av sex intressanta förnyelseprojekt

(Karlskrona) "Svetsarbetsplats 2000", var ett av sex speciellt utvalda projekt, som stod i fokus vid en arbetslivskonferens i Karlskrona den 18-19 april.

Karlskronavarvet var värd för denna konferens som lockat över 90 deltagare från hela Sverige, från Kiruna i norr till Malmö i söder. Arrangörer var Metallgruppen och Arbetslivsfonden. Konferensens tema var "vilka effekter ser Arbetslivsfonden av sin verksamhet."

Det är mycket pengar som har delats ut under de fyra år som Arbetslivsfonden verkat, över 10 miljarder kronor till i runda tal 25.000 projekt, alla till arbetslivsförbättrande åtgärder. Nu är Arbetslivsfonden under avveckling och det är därför intressant att se vad resultatet blivit.

Stå modell som föregångsprojekt

De projekt som nu presenterades fanns alla inom Metallgruppen, som gjort en stor utvärdering bland 700 företag och funnit många bra förbättringsprojekt. De sex som presenterades vid konferensen lyftes alla fram som modeller för andra företag, som vill genomföra liknande förändringar.

Mellan presentationerna genomfördes paneldebatter, där var och en fick svara för sina projekt.

Som avslutning på konferensen gick man en runda på varvet och tittade på olika arbetsplatser. Och naturligtvis fick man se "Svetsarbetsplats 2000" i praktiken, där de berörda engagerat berättade om sin syn på jobbet och förändringen.

Lars-Göran Johansson, KkrV, som hållit i trådarna, var nöjd efteråt, för organisatoriskt hade allt fungerat perfekt.

Över 90 deltagare från norr till söder, alla engagerade i arbetslivsfrågor, samlades på arbetslivskonferens i Karlskrona den 18-19 april.

KkrV:s administrative chef Bengt Frennfelt, näst längst t v, visar runt en av grupperna.

-Jag vill tacka alla som hjälpt till, säger han. Det har varit många saker såväl stort som smått att ordna med. Det känns fint att alla har ställt upp så helhjärtat.

Mer om "Svetsarbetsplats 2000" - sid 14-15.

De sex modellprojekten:

Så gjorde vi vid Laserstans.

Ett arbetsplatsprogram i ett SVEMAK-företag.
Bengt-Åke Haker, VD, Vellinge

Unik arbetsorganisation utifrån speciella förutsättningar

Kjell Sundvall, teknisk chef,
INEXA PROFIL AB, Luleå

Ny arbetsorganisation vid Bofors AB, div Missiles, Karlskoga

Anders Hahne, verkstadschef,
Bo Gustafsson, f d verkstadschef

Erfarenheter från förändringsarbetet vid Sandvik Hand Tools AB, Bollnäs

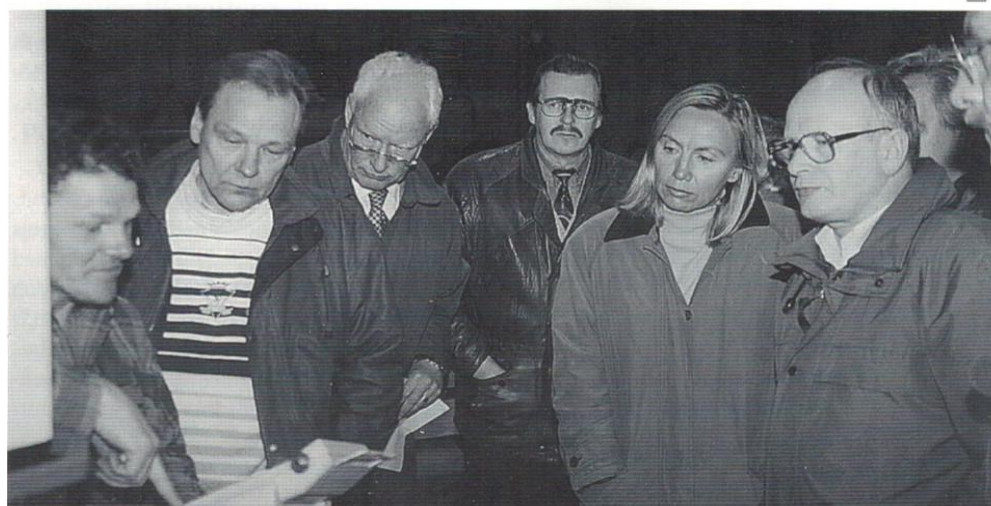
Benny Granath, personalchef,
Jan Broberg, ordf. Metall, Bollnäs

Koncernövergripande program för arbetsmiljöutbildning inom LKAB

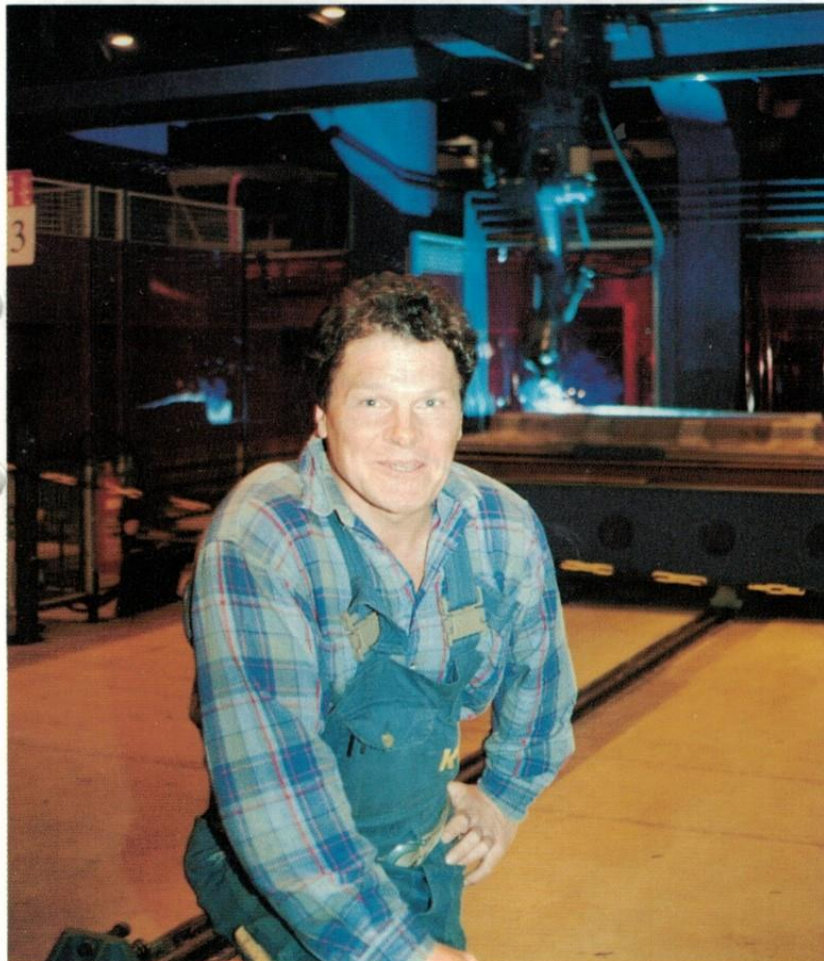
Rune-Henriksson, chef Företagshälsovården,
LKAB, KIRUNA

"Svetsarbetsplats 2000"

Michael Tranberg, projektledare, Karlskrona

Olle Nilsson berättar om sitt nya jobb som operatör för en grupp intresserade besökare.

Framtidens arbetsplats växer fram

-Ett intressant och omväxlande arbete. Man slipper de monotona, tunga och tråkiga arbetsmomenten.

Det säger Olle Nilsson (bilden), tidigare svetsare, nu sedan drygt ett år robotoperatör på Karlskronavarvet. Han är en av dem som engagerats i "Svetsarbetsplats 2000", ett förändringsprojekt, som tillgodoser såväl arbetsmiljön och arbetsinnehållet som kvaliteten och effektiviteten.

Projektet är ett av sex spetsprojekt som Metallgruppen och Arbetslivsfonden utsett som modeller för andra företag som vill göra liknande förändringar. Sid 9 och 14-16.

"Tråkiga och monotona uppgifter skall utföras av robotar, medan operatörerna ges ett större arbetsinnehåll och tillfredsställelse med arbetet.

Detta skall i sin tur innebära att risken för förslitnings-skador minskar med lägre sjukfrånvaro och färre för-tidspensioneringar som följd.

Dessutom är målsättningen att få en god lönsamhet och hög kvalitet på produkten som till-verkas.

En plattare organisation och att gränser mellan yrkesgrup-per suddas ut är en annan viktig del"

Det är några av huvudteserna för det stora förnyelseprojekt på Karlskronavarvet, "Svets-arbetsplats 2000", som på-gått i drygt ett år.

I centrum för projektet står, förutom människorna, en operatörsdator, ett robotrum och två svetsrobotar där den ene används i utbildningssyfte och den andra rent produktionmässigt.

Nu har projektet utvärderats och lyfts fram som ett modell-projekt för andra företag som vill satsa på liknande.

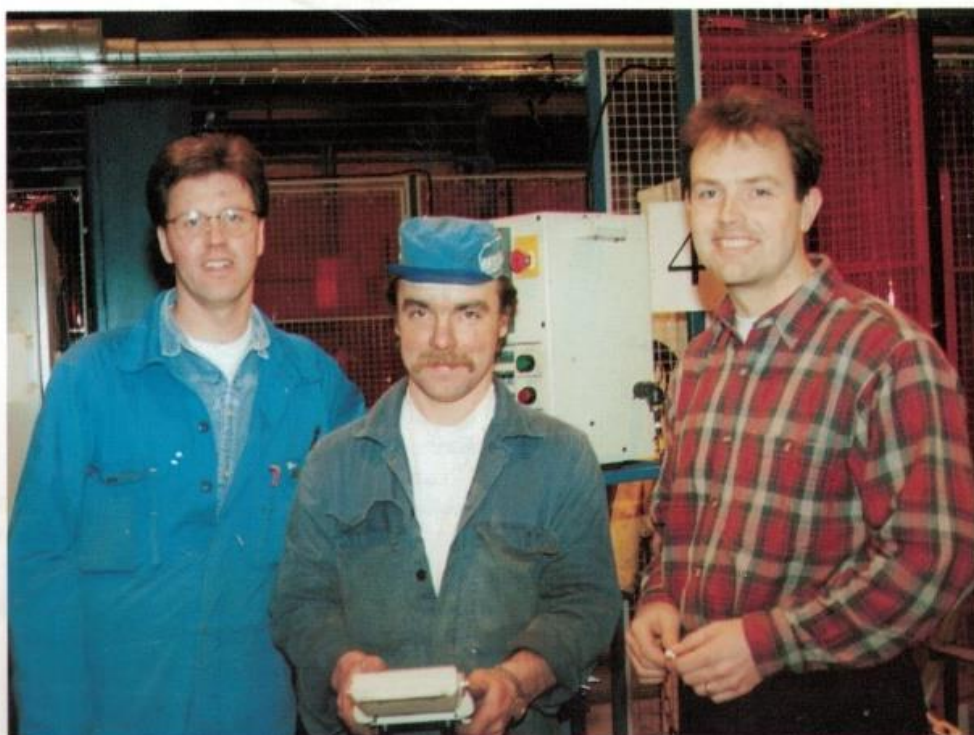
I robotrummet, som är uppbyggt i direkt anslutning till robotarna, träffas man i robotgruppen regelbundet för att byta erfarenheter och lära sig hantera den nya tekniken. Här några ur robotgruppen.

teknik, säger verkstadsingenjör Michael Tranberg. För detta startade då "Svetsarbetsplats 2000" i samarbete med Arbetslivsfonden.

Den totala investeringen rör sig om 19 miljoner kronor, där ungefär hälften är medel från Arbetslivsfonden.

Det är en ny produktionsfilosofi som genomsyrar projektet. Gamla yrkesroller förändras. Plåtslagare och svetsare utbildas till robotoperatörer. Konstruktorer, beredare, produktionstekniker, systemtekniker, arbetsledare, svetsare och plåtslagare samarbetar för att effektivt och flexibelt kunna utnyttja tillgängliga resurser.

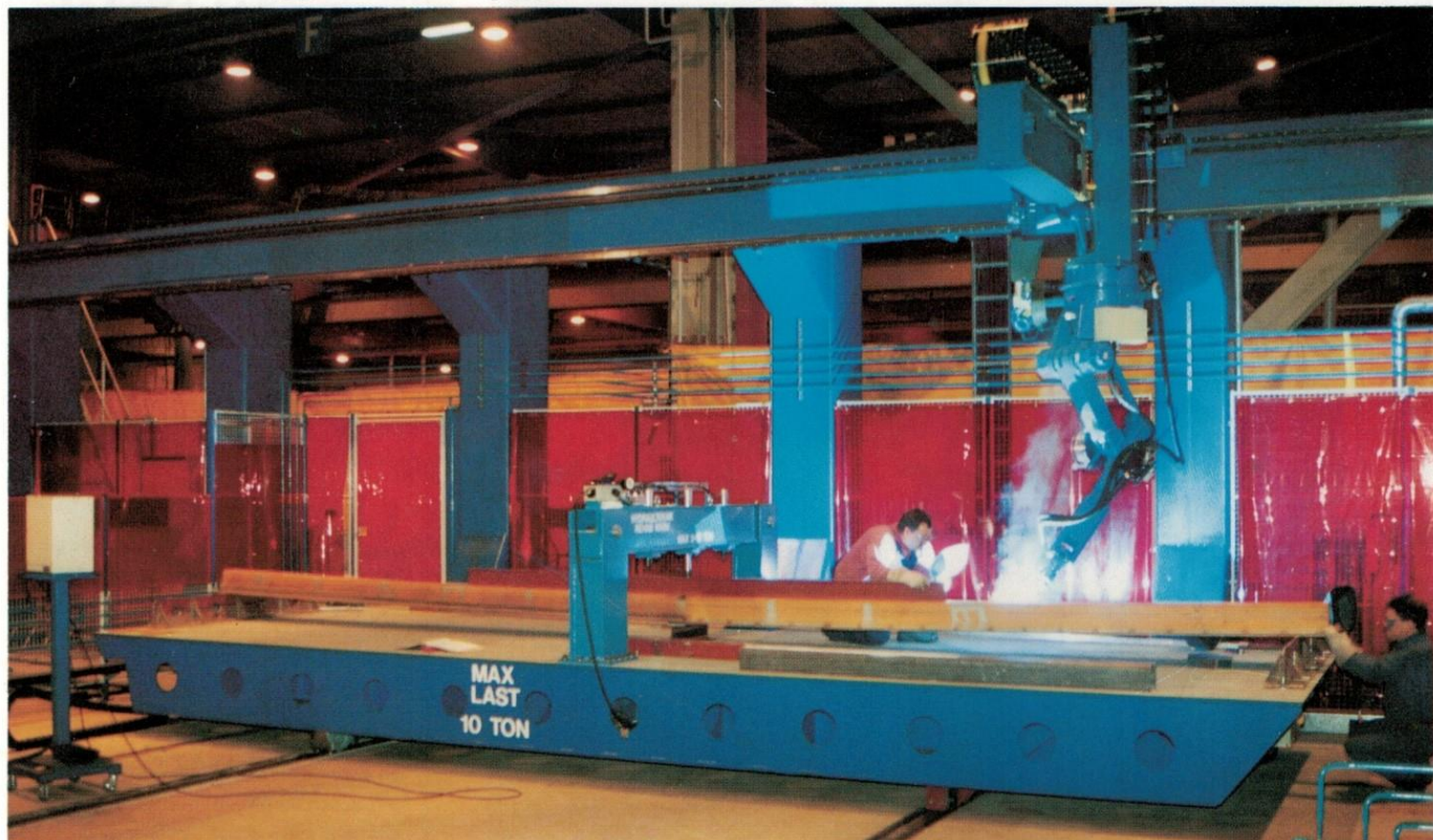
Intill robotarna har byggts upp ett "robotrum" där hela arbetsgruppen regelbundet samlas och utbyter erfarenheter samt lär sig att hantera den nya tekniken.

Samverkan över gränserna gäller i det här projektet. Fr v arbetsledaren Peter Holmberg, Sven-Erik Olsson, som utbildar sig till operatör, och konstruktören Pär Lilja.

"Svetsarbetsplats 2000":

"Riktigt roligt att gå till jobbet"

Den stora roboten IDA, är 24 meter lång. Där tillverkas stora delar till den monterbara bron på ett mycket effektivt sätt. Programmeringen av roboten sköts av operatörerna. Ytterligare en robot, en något mindre modell, har köpts in och används för träning och utbildning, men också i produktionen.

Anders Karlsson (t v) var en av de förste att lära sig arbetet som operatör och lär ut sina kunskaper till de som kommer efter. -Han är en bra lärare, konstaterar Ronny Malmberg, som varit anställd som svetsare sedan 1957. Ronny tvekade inte att söka sig till det nya. -Det är en nytändning helt klart. Och jobbet är intressant. Man lär sig hela tiden nya saker.

-Det är riktigt roligt att gå till jobbet nu för tiden. Arbetet är intressant och omväxlande och man lär sig nya saker varje dag. Man slipper de monotona, tunga och tråkiga arbetsmomenten.

Det säger Ronny Malmberg, Olle Nilsson och Anders Karlsson. Och de representerar vad flertalet tycker om att arbeta i projektet runt "Svetsarbetsplats 2000".

-Utan robotiseringen och "Svetsarbetsplats 2000" hade vi inte klarat ut vårt broprojekt, säger VD Hans Hedman. Det är verkligen glädjande med den fina uppslutningen och att projektet har gett så bra resultat.

Såväl produktionsmässigt som arbetsmiljömässigt finns bara fördelar.

Produktionen har blivit effektivare, kvaliteten på produkterna högre och arbetsmiljön liksom arbetsglädjen bättre.

Beställning på tio broar avgörande

Bakgrunden till satsningen var beställningen på tio broar till armen. Den tillverkningen startade våren 1994.

-En förutsättning för att kunna tillmötesgå de tekniskt högt satta kraven var satsning på robot-

Omväxlande och meningsfyllt

Forts

-Idag är det operatörerna som programmerar roboten, förklarar Michael Tranberg. Det är de som sätter ihop bitarna, innan de går in och svetsar. Och det är de som trycker på knappen när vi svetsar.

-Arbetet har blivit mycket mer omväxlande och meningsfyllt, konstaterar **Anders Karlsson**, en av operatörerna som tidigare arbetat som plåtslagare, ett tungt jobb som slitit på kroppen. -Att få jobba med det här var ett rejält lyft för mig och jag stortrivs.

Anders Karlsson, som är plåtslagare och Olle Nilsson, som är svetsare, har båda varit med från början. De har hela tiden varit engagerade och intresserade av det nya.

-Det var en utmaning och skiljer sig helt från det man sysslat med tidigare, säger **Olle Nilsson**, som varit svetsare. Men helt klart har man nytta av sina yrkeskunskaper som svetsare även i det här jobbet, konstaterar han.

Nu är det deras tur att lära ut vad de kan till nya arbetskompisar. Och det är bara roligt, tycker de båda.

Hittills är det tolv plåtslagare/svetsare som antagits till robotstationen och fler skall det bli. Rekryteringen dit sker helt frivilligt.

-Intresset varit stort, konstaterar Michael Tranberg.

Även för arbetsledningen har arbetsättet har blivit annorlunda.

- Vi jobbar nu mer med projektledning och planering och slipper "springpojksjobbet" som annars hör till arbetsledarens vardag, säger **Peter Holmberg**. -Arbetsledarens roll i framtiden blir mer produktionsledarinriktad och det är givetvis till fördel.

Pär Lilja är konstruktör och tycker så här:

-I detta projektet finns inte de barriärer, som förut varit svåra att ta sig över. Nu har vi en väldigt bra kommunikation mellan arbetsledare, svetsare och konstruktörer.

Utvärdering:

"Svetsarbetsplats 2000" har efter ett års uppbyggnad visat på mycket hög kvalitet på svetsning och gett stor arbetsglädje hos de anställda.

Projektets utvärdering visat att man på Karlskronavarvet har lyckats med att integrera modern produktionsteknik med en väl fungerande samarbetsinriktad arbetsorganisation som idag är helt självgående och själv introducerar och utbildar nu personal i arbetet med roboten.

Utbildning träning och förståelse

- viktiga faktorer

En viktig ingrediens är utbildning och träning. En annan är information ut till berörda yrkesgrupper för att alla skall förstå och ställa upp för den nya tekniken.

Det räcker inte bara med att skaffa en robot

- Det räcker inte med att bara skaffa en robot. Lika viktigt är att företagen förstår att en teknikförnyelse inte blir effektiv om den inte samtidigt kombineras med en massiv insats av utbildning och kompetenshöjning av personalen, säger **Kathe Nonås**, arbetspsykolog från Lindholmen Utveckling AB och **Bertil Gustafsson**, civilingenjör från IVF, som konsulterats i detta projekt.

Ett imponerande engagemang

-Allt detta har fungerat väldigt bra på Karlskronavarvet och vi är imponerade av hur engagerade alla varit och hur snabbt man anammat de nya kunskaperna, säger de båda. Det tror vi är en av orsakerna till att projektet har blivit mycket lyckat. □

Text: Maud Carlsson. Foto: Lennart Bergqvist

En nöjd Michael Tranberg konstaterar att engagemanget kring "Svetsarbetsplats 2000" är stort.